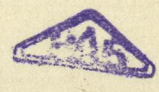

ОДЕЉЕЊЕ СПЕЦИЈАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ У. Г. Б.

1.

Презиме и име: БЕРГМАН АЛФРЕД

Надимак: _____ Илегална имена: _____

Занимање: прив. чиновник Датум рођења: 28 новембра 1901 године

Место рођења: Високо срез (за странца држава) _____

Држављанство: бив. Југославије Народност: _____

Вера: Израиљске Завичајна општина: Мостар

Име оца: Јосип мајке: Ернестина рођена: Гелбе

Брачно стање: _____ Име и рођено презиме супруге-а _____

Број деце: _____ и њихова имена _____

Стручна и школска спрема: _____

Које језике говори и пише: _____

Јели и како регулисао војну обавезу (чин): _____

Место сталног становања, улица и број: 1935 године у Бечу

Подаци: познати комуниста и бив. члан Ц.К.К.П.Ј.

Лица у вези: Увалић Д-р Радивоје, и жена му Злата, Мујкић Мексуда, Вајнер Ју-
лијана, Чор Славко, Фишер Ада, Дугошевић Јован, Корпорић Глинка, Корпорић Хрво-
је, Митровић Ђорђе, Зофка Марко, Хофман Милан, Мајнарић Иван, Шкорић Драгутин,
Стилиновић Маријац, и други.

Предмети: Пов II бр. 485/41

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА ФРЈ			
Uprava državne bezbednosti			
BEOGRAD			
Бр. предмета	Страна	Свега страна	Потпис
185	1	13	ал

IV дос. бр. 185

ИАБ, УГБ СР. W-185 к 427/10

№ 1/ Бр. 15

В А

2.
1935

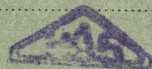
Беріман Алфред
приватни чиновник

Рођен 28-XI - 1901 у Високом

Од оца Јосифа матере Ернестине

Поданик југословенски

Зашто је уведен Комуниста, хашим.
Налази се у Бегу.

Примедба

Веза досијеа № 1/ : 427, 2538, 3170/2731

ИЗБУЉЕНИ - 185 к 427/10

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА
 МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
 ОДЕЉЕЊЕ ЗА ДРЖАВНУ ЗАШТИТУ I
 Пов. I бр. 1717.....
 18 јануара 1941 год.
 Београд.

ПРЕДМЕТ: Бергман Алфред, познати комуниста и бивши
 члан Ц.К.К.П.Ј., подаци

УПРАВИ ГРАДА БЕОГРАДА
 Одељењу опште полиције

У прилогу под ./.. доставља се акт Окружног суда у Загребу од 16 јануара 1941 год. XXV Кзп. 441/40 ради увиђаја и даљег надлежног поступка, а у вези расписа Министарства унутрашњих послова Пов. I бр. 53398 од 14 октобра 1935 год. и Пов. I бр. 23747 од 5 јула 1937 год.

У исто време доставља се и акт Кабинета Бана Бановине Хрватске Каб. бр. 77429/40 од 6 новембра 1940 год., по предмету пријаве која је упућена од стране Редарственог равнатељства у Загребу Окружном суду у Загребу о илегалном раду, Бергмана Алфреда, у комунистичком покрету, како у нашој земљи тако и у иностранству.

Моли се Управа града да у повратку предмета извести Министарство да ли се у евиденцијама Управе града налази било какав компромитујући материјал и подаци против Бергмана Алфреда, који нису изнесени у горе цитираном акту Банске власти Бановине Хрватске.

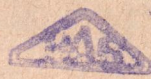
Три прилога.

Handwritten notes:
 ортб
 21-1

По наредби
 Министра унутрашњих послова
 Начелник,
Handwritten signature: Јаков Бемини

ИСТОРИЈСКИ АРХИВ БЕОГРАДА

MINISTARSTVU UNUTRAŠNJIH POSLOVA

BEOGRAD

Prema dopisu Uprave Policije u Sarajevu od 4.XII. 1940 br. 50245=40 postoji raspis naslova pod brojem 53308=35 protiv ALFREDA BERGMANA, sina Josipa i Ernestine rođ. Geler, rođenog u Visokom, godine 1901. 28.XI., privatni namještenik izraelita,

Isti se nalazi ovdje u istražnom zatvoru od 28. X.1940 radi čl.1 zakona o zaštiti države.=

Krivični se izvodi vode po dopisu drž. tužilaštva za Zaštitu Države u Beogradu od 2.XI.1940 br. 2061=40=1.=

Postoji prema istom dopisu Uprave policije još raspis naslova/ unutarnjih poslova odeljenje za Državnu zaštitu/ pod Pov I. broj 23747=37 da se spomenuti sprovede upravi grada Beograda, a Ministarstvo unutrašnjih dela da se o uhićenju na 2137=37 izvjesti.

Izvoli stoga najhnitije ovome sudu priopćiti, dali se ALFRED BERGMAN i nadalje potražuje i zašto?

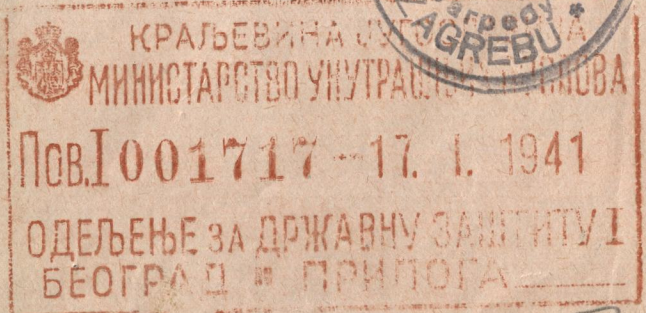
OKRUŽNI SUD odeljenje XXV

U Zagrebu, dana 16. I. 1941
Istražni sudija:

[Handwritten signature]

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАД

[Handwritten notes and signatures]
176

УНУТРАШЊИ ПОСЛОВИ - 125 К 427/10

Предмет: БЕРГМАН АЛФРЕД, комунистичка пропаганда.

МИНИСТАРСТВУ УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

Одељењу за државну заштиту

БЕОГРАД

Редарствено Равнатељство у Загребу поднијело Окружном суду у Загребу слиједећу пријаву против БЕРГМАН АЛФРЕДА:
"Част је овом Редарственом равнатељству упутити наслову Бергман Алфреда, рођ.28.XI.1901 у Високом, завичајног у Мостару, сина Јосипа и Ернестине рођ. Гелбе, нежењеног, израел. вјере, приватног намјештеника, сада у узама овог равнатељства, према тражењу наслова IX Кзп 2365/34 од 16 липња 1934, пошто је против исвог одређен по томе суду истражни затвор ради злочинства из чл. 1 точ. 2 на основу оностране пријаве Пов.бр. 8886/34 од 27 IV 1934, а у вези са кривицом Мујкић Месуда и др.

Бергман Алфред ухићен је дана 24.IV.1940 у Сплиту након што се је повратио у Крадевину нашим паробродом "Лина Матковић" који је тога дана стигао из Марсеља у Сплит, те је дана 26.IV о.г. препраћен по редарственом равнатељству у Сплиту овом равнатељству ради даљњег поступка.

Како је Бергман који је након отварања истраге против Мујкић Месуда и другова мјесеца травња 1934 г. емигрирао из државе, за вријеме цјелога свог боравка у иностранству не само судјеловао у комунистичкој пропаганди која се вршила за то вријеме у земљи, него и ту пропаганду организирао, то је част овом Равнатељству своју напред цитирану пријаву Пов.бр. 8886/34 проширити и надолунити у слиједећем:

Име Алфреда Бергмана спомиње се у вези са осталим комунистима из Југославије већ 1928 г према подацима Министарства унутрашњих послова Пов.ДЗ.бр.4034 од 9 IV 1928 Пов.ДЗ.бр. 7965 од 19 VI 1928 као и Пов.ДЗ.бр.9380 од 3 VIII 1928, а према којим је подацима Бергман те године у Бечу сурађивао са познатим комунистима Чеким Зеленом и др. Саламоном Леви и то под илегалним именом Савић.

У прва Београда

ИЗБУЛ СЛ IV - 185 и 427/10

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA FNRJ
Uprava

Br. predmeta	Sudbina	Potpis
185	6	

Како се из Бергмановог саслушања види, исти је фактично те године био у Бечу наводно намјештен у два аустријска предузећа и то Естерајхше Ферајнсбанк А.Г. и Соде-Акциенгеселшафт, Концем 1928 године вратио се у земљу, гђе је боравио све до највише половине травња 1934 године, те се и кроз то вријеме његово име доводи у везу са разним комунистичким акцијама, али за цијело вријеме па све до ухићења Месуда Мујкића и др. т.ј. до почетка травња 1934 г. није се могло установити, односно Бергман доказат да је он фактично један од најистакнутијих чланова илгалне КПЈ.

Како је већ из поднијете пријаве овог равнатељства Пов. бр. 8886/34 видљиво, Бергман је 30/III/1934 смјестио у Загреб у стану Вајнер Јулијане у Матачичкиној ул. I комунистичког инструктора Месуда Мујкића који је дошао у Загреб по упуту Централног комитета КПЈ из Беча ради организирања партијског рада, а који је како је и сам признао био још 1931 године у Москви гђе је похађао Универзитет националних машина Запада. Из исказа тада ухићених Мујкић Месуда, Чор Ђлава, Бишер Маде и Вајнер Јулијане, на основу којих је поднијета напред цитирана пријава, било је јасно видљиво да је Бергман знао за Мујкићев долазак у Загреб, надаље да је знао за његов задатак који је он у земљи имао, а из чега слиједи да је Бергман већ у то вријеме морао имати неку посредних веза са ЦККПЈ који је тада био у Бечу. Осим исказа напред наведених које су исти дали у току редарствених извида дне 19/IV и 2/V/1934, а који прилеже цитираној већ пријави, Бергманову кривњу доказује и та чињеница да је исти одмах по ухићењу Мујкић Месуда и др. емигрирао из државе, одакле се није вратио све до сада.

ИЗБ Како је већ напред наведено, Бергман је по излазу из државе отишао најпре у Беч, што је у осталом и сам признао, и вани у иноземству одмах наставио с организирањем илгалне комунистичке акције.

Мјесеца сјепца 1935 год. ухитила је Управа полиције у Новом Саду Дугошевић Јована, инж. кемије тамошњег хигијенског завода, који је у току извида признао да је прибављао илгални материјал и да је стајао у вези са Бергманом у 1934 за вријеме док је Бергман већ био у емиграцији у Бечу, а са Бергманом да се још познаје као студент. За вријеме одржавања тих веза у 1934 години Бергман му је из Беча слао два пута курире, и то први пут му је послао једну жену која му је донијела илгалну литературу, а други пут из Београда Ц.К.К.П.Ј. који му је дао упуте у погледу одржавања састанака и даљњег организационог рада. Дугошевић је због свега овога осуђен по Државном суду, те се и доказни материјал за потврду ових чињеница налази код тога Суда у пресуди ДС бр. 9/35 од 29 V 1935.

Концем 1935 године откривена је акција земаљског бироа К.П.Ј. по овом редарству, којом приликом је међу њима истакнутим комунистима ухићена и Корпорић Глинка, супруга инж. Хрвоја Корпорића из Загреба, која је у земаљском бироу вершила дужност техничарке за вањске везе и одржавла везу тога бироа са Цен-

тралним комитетом К.П.Ј. у Бечу. Иста је овђе у току извида дана 22 XII 1935 изјавила, да је листопада 1934 године путовала својој кући у Ригу те се на пролазу задржала у Бечу. У Бечу је срела Бертамана са којим је урекла исте вечери састанак у кавани Колесеум. Фактично се је те вечери састала са Берганом у наведеној кавани а томе састанку је осим Бергмана присуствовало још неколико југословенских држављана, које није познавала и од којих ју је један замолио да му понесе у Праг 1 мали месесер који је у Прагу већ нетко преузети. Та особа дала јој је након тога што је нато пристала 15 шилинга као накнаду за то што ће се у Прагу задржати. У Прагу је отсјела у једном хотелу камо је фактично дошла једна њој непозната жена и преузела тај месесер. Након тога наставила је Корпорићева пут у Ригу где је се задржала 15 дана, а на повратку је поновно свратила у Беч и отсјела у хотел Алсерхоф о чему је Бергмана већ прије обавјестила, те ју је он фактично у томе хотелу посјетио и дао јој том приликом 1 кофер да га понесе у Загреб. За тај кофер рекао јој је да га држи у своме стану, јер да ће по њега доћи једна дама. Корпорићева је тај кофер заиста донијела својој кући и почетком сјечња 1934 године преузела га је и њеном стану Хабулин Марија, приват. чиновница из Загреба, која у 1935 години такође емигрирала у Беч и тамо кроз једно дуље вријеме радила у Ц.К.К.П.Ј. а касније као добровољна болничарка у Шпањолску на страни црвених одреда. Иста се концем 1939 године вратила у земљу те је по доласку ухићена и предана Државном суду за заштиту државе, где је и осуђена пресудом ДС бр.1/40 од 12 III о.г. на 1 годину и 2 мјесеца робије и 2 године губитка часних права.

Записник Корпорић Глинке од 22 XII 1935 прилаже се под 1/.

У вези са откривеном акцијом напред поменутог земаљског бироа ухићен је поред Корпорићеве и Митровић Борђе, књижевски радник, који је био секретар тога бироа и који је у току истраге овђе дана 1 I 1936 записнички изјавио да је мјесеца коловоза 1935 дошло до промјене међу функционерима тога бироа, те је Митровић преко Корпорић Глинке о томе извјестио Централни комитет К.П.Ј. у Бечу и затражио упуту дали би намјестио Марка Зофка могао водити унутарњу технику Милан Хофман нашто је добио од Ц.К. одобрење да га може употребити јер да га је препоручио Бергман, који је тада вршио дужност техничара Ц.К.К.П.Ј.

Борђе Митровић такођер је осуђен по Државном суду и то пресудом ДС број 3/36 од 4 VI 1936 на 5 година робије и 3 године губитка часних права.

Преслушни записник Митровић Борђа од 1/I 1936 прилаже се под 2/.

Почетком 1936 године откривен је рад Нокрајинског комитета К.П.Ј. за Далмацију у Сплиту, те је том приликом међу, осталима ухићен Мајнарић Иван, приватни чиновник из

Сплита, који је био члан техничког апарата тог комитета. Исти је дана 17 I 1936 у току извода овђе изјавио да се још за вријеме свога боравка у Загребу 1933 године преко Шкопић Драгутина, приват. иновника, упознао са познатим комунистом Маријаном Стилиновићем, који је касније осуђен на 10 година робије због комунистичке пропаганде, те се и данас налази на овршењу казне у казненом заводу у Срем. Митровици. Стилиновић је у љету исте године т.ј. 1933 дошао к њему у стан у Загребу доведши једног човјека којег је овао "чивутин" а за којег је Мајнарић сазнао касније да се тај зове Бергман. Бергман је том приликом дао Мајнарићу нека писма писана писаним стројем и молио га да их он преда Иви Марићу, познатом комунисти, који је касније емигрирао. Бергман је знао да Мајнарић иде у Сплит, те му је дао и потање упуте како ће на та писма позити и коме и на који начин ће их у Сплиту предати, назначивши му адресу: Тонка Марић т.т. Сингер шиваче машине. Мајнарић је фактично тај посао свршио и послје активно сурђивао са сплитским комунистима Марић Иваном, Марић Тонком, Влах Германом и осталима. Мајнарић је по завршеном поступку предан Државном суду, те пресудом ДС бр. 10/36 од 25 VI 1936 осуђен на 2 године робије и 2 године губитка часних права, Преслушни записник Мајнарић Ивана од 17 I 1936 прилаже се под 3/.

Почетком 1936 године ухићен је овђе Длипушћек Виктор приват. чиновник, талијански држављанин, који је одржавао везе са познатим комунистом Корски Иваном. Исти је у току извода овђа дана 28 II 1936 изјавио међу осталим да је мјесеца про- синца 1935 боравио у Паризу и да је том приликом преко неког Верган Јосипа вртлара у Гаронни и неког Борка дошао у везу са Бергманом, који да је у то вријеме вршио у Паризу неку вишу функцију у К.П.Ј. Са Бергманом да се састао у Паризу два пута и то први пут да је разговарао с њиме о политичким приликама у Југославији које да треба израдити у сврхе комунистичке пропаганде, а осим тога да му је приповједао да обзиром на упуте Коминтерне није више важан илегалан рад, него да се има радити по легалној линији и стварати предувјете међу масом како би иста била способна примити марксистичку идеологију. Надаље да му је Бергман на другом састанку препоручио да повратку кући, јер је сам Длипушћек одлучио да се врати у земљу, ради међу емигрантским организабијама у Југославији, те му је уједно прибавио 1 планинарску легитимацију на његово име ради илегалног прелаза у Југославију. Осим тога му је рекао да му се из земље јави и да му назначи своју адресу у Паризу, преко које ће касније одржавати везе. Ту своју адресу имао је послати на име Амелие Шерон. Париз, Руе Јеа, № 12.Х6. Надаље је изјавио да су Верган и Борко преко којих се упознао са Бергманом, били активни комунисти. Против Длипушћека вођен је поступак код тога суда под бр. Каз 2477/36, те је Длипушћек након свршеног

И. Марић је
искључен.

ИДБ

185
x

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Uprava državne policije

Београд
Управа

поступка протјеран из државе као непоћудни странац.

Преслушни записник Липушћек Виктора од 28 II.1936 прилаже се под 4/.

Половином 1936 године вођен је у Државном суду за заштиту државе поступак ради комунистичке пропаганде против Барбуловића Михајла и др. те је том приликом међу осталим одговарала и Саш Мира декоративна умјетница из Београда. Иста је у току судског поступка признала да се је у мјес. липњу 1935 године срела у Бечу, где је била својим приватним послом, са Бергман Алфредом, којег је већ од прије познавала. Бергман јој је том приликом дао и ковчег који је био одређен за горе већ споменутог илегалца Митровић Ђорђа и у којему је био разни илегални материјал. Тај Митровић је међу осталим у току поступка који је против њега вођен изјавио, да је њему још у Бечу дао Бергман адресу Саш Мире и рекао му да је евентуално искористи за какав посао, разумије се у илегалној комунистичкој акцији. Саш Мира осуђена је пресудом ДС. бр. 6/36 од 30. IX. 1936 на 2 године робије и 2 године губирка часних права, те је том приликом тај суд узео као доказано да је иста из Беча донијела илегални материјал који јој је предао Бергман, а који је касније преузимао Митровић.

Извадак из горе цитиране пресуде укључено се односи на Саш Миру прилаже се у овјереном препису под 5/.

Мјесеца студеног 1936 године вођени су овђе извиди због комунистичке пропаганде против Јухн Мирослава, новинара из Загреба, који је на саслушању дана 9. XI. 1936 овђе изјавио да је долазио у везу са више активних комуниста а међу њима и са Бергманом за којег је рекао да је у то вријеме радио у К.П.Ј. у иностранству. У вези сатиме надаље је рекао да је половином мјесеца свибња 1936 године јавио му телефоном у његову канцеларију неки Петар, који му је рекао да га је послао Бергман, који је у то вријеме већ био у иностранству, па се са тим Петром исте вечери састао у Загребу, у кавани Гарлтон. Петар му је на том састанку рекао да је послан од стране Централног комитета из Беча са сврхом да би се порадило на оживљавању рада иницијативног одбора јединствене радничке странке, коју су тада покушали организирати Др. Божић Адија и Др. Младен Ивковић. Тај рад да има искључиво бити диригиран по К.П.Ј. те му је и у том смјеру том приликом дао даљне директиве.

Против Јухн Мирослава поведен је на основу вођених извида поступак код Државног суда за заштиту државе под ДС број 49/36. Преслушни записник Јухн Мирослава од 9. XI. 1936 године прилаже се под 6/.

Како је из цјелог напред приказаног материјала видљиво, Бергман Алфред радио је активно у илегалној К.П.Ј. не узевши у обзир оне податке које су о његовом раду имале управне власти, већ само оно што је доказано у току напред изложених судских поступака, од 1933 године када је у поступку против Мајнарић Иваца и другова први пута недвојбено установ-

лена његова улога као организатора илегалних комунистичких акција у земљи. **ИДБ**

Како је већ горе речено приликом откривања акције комунистичког инструктора Мујкића Месуда, Бергман иде у емиграцију, али и из иноземства наставља са илегалним радом и судјелује у свима већим акцијама односно сурађује на организирању тих акција у земљи. Приликом откривања рада Земаљског бироа којег је водио илегалца Митровић Ђорђе, Бергман даје из Беча како је видљиво упуте, односно одобрења које се особе могу употребити за функционере тога бироа, а осим тога непрестано шаље у земљу илегални материјал како је то видљиво из вођеног поступка против Корпорић Глинке и Саш Мире. Осим тога шаље у земљу и комунистичке курире који донашају упуте за илегални рад, што су својим исказима потврдили напред поменути Дугошевић Јован и Јухн Мирослав.

Сам Бергман Алфред у току вођених извида сада код овог Равнатељства није тај свој рад истина признао, те је чак и порекао да је уопће и био члан илегалне К.П.Ј. а камо ли функционер Централног комитета и ако је Митровић Ђорђе исказао да је Бергман био техничар Ц.К., али из горе изложеног материјала јасно је видљиво да особа која је развијала овакву активност кроз један низ година, не само да је морала бити члан К.П.Ј. него свакако њезин истакнути функционер.

Како је до конца 1936 године Централни комитет био у Бечу, а кроз то цијело вријеме био је у Бечу и Бергман, то је обзиром на предње јасна и његова улога и сврха његовог боравка у Бечу. Како је познато, почетком 1937 године сели Ц.К.К.П.Ј. у Париз, а кратко вријеме иза тога, наводно на свијетску изложбу, иде у Париз и Бергман где се упознаје са неким француским наводним пуковником Дупонром, са којим се бави тобоже трговином и путује за вријеме шпанолског грађанског рата у Бургос и Барселону. По повратку из Барселоне задржава се у Перпињану, те није искључена могућност да је и његов ~~ихахихах~~ боравак у Шпанолској био везан на упуте Ц.К.К.П.Ј. који је како је већ речено у то вријеме био у Паризу. У колико се ово задње и неби могло узети доказаним, али је безувјетно доказана његова акција за вријеме његовог боравка у Бечу, из које је недвојбено установљено да је исти спремао и организирао као члан и функционер илегалне К.П.Ј. низ комунистичких акција у земљи, те према томе починио злочинство из чл.1. тач.2 Закона о заштити јавне безбједности и поретка у држави.

Темељем предњег доставља се конкретна пријава са молбом ради даљњег надлежног поступка, у вези тамошњег тражења Кзп.бр.9/2365/34 од 16.VI.1934 године уз напомену да је Бергман ради илегалног прелаза границе кажњен по чл.3 Уредбе о боравку и кретању странаца на подручје бановине Хрватске са 30 дана затвора, коју је казну и овршио.

PIJADE MOŠA, akademski slikar i novinar iz Beograda, rođen 3 januara

1890 godine u Beogradu, sa poslednjim stanom u ulici Vojvode Bogdana Br.6. u Beogradu.

Pijade je kao istaknuti komunistički funkcioner i jedan od vodećih ličnosti u komunističkom pokretu i partiji u Beogradu, osuđen u 1924 godini od strane Okružnog suda za grad Beograd na 20 godina robjije, radi aktivnog učešća u radu na nedozvoljenoj komunističkoj propagandi a specijalno radi više napisa u tadašnjoj kako komunističkoj ilegalnoj tako isto i u komunistima naklonjenoj legalnoj štampi, u kojima su se radničke mase pozivale na otvorenu bunu u cilju nasilnog preuzimanja vlasti i rušenja postojećeg državnog uređenja i poretka. Kasacioni sud i Beogradu smanjio mu je ovu kaznu na 12 godina robjije, te je upućen u kaznenu zavod u Sremu Mitrovicu, radi izdržavanja kazne. U zavodu je blagodareći slaboj kontroli tadašnjih nadzornih zavodskih vlasti ubrzo okupio oko sebe sve poznatije komuniste koji su se već tamo nalazili ili su kasnije upućivani radi izdržavanja kazne i zajedno sa njima obrazovao neku vrstu komunističkog kolektiva i univerziteta u zavodu, rađajući neumorno na njihovu što jačem političkom i ideološkom izgradjivanju u duhu marksizma i boljševizma. Tako je uspeo da za vreme boravka u zavodu pored većeg broja popularne propagandne marksističke literature prevede sa nemačkog jezika dve sveske najvećeg Marksovog dela "Kapitala" koje su i izašle u izdanju bivše knjižare Gece Kona, pod njegovim pseudonimom M. Porobić.

Radi svog propagandnog rada u zavodu i pokušaja dizanja bune u samom zavodu Pijade je naknadno od strane okružnog suda u Srem Mitrovici, osuđen na još dve godine robjije.

Pošto je u potpunosti izdržao kaznu od 14 godina robjije krajem 1939 god. pušten je iz kaznenog zavoda, te se nastanjuje ponovo u Beogradu.

Jedno vreme bavi se slikarstvom i u Paviljonu "Cvijete Zuzorić" priređuje izložbu svojih radova, da bi u toku 1940 god. kao politički nepouzdan zajedno sa ostalim komunistima bio konfiniran u Konc. logor u Bileće. Tamo ostaje jedno kraće vreme, te se po rasturanju pom. logora ponovo vraća u Beograda i počinje da radi na širenju komunističke propagande. F

Neposredno pred sam rat bio je otkriven i provaljen kao važan funkcioner mesne komunističke organizacije u Beogradu i član najviših partijskih foruma K.P.J. Glavna njegova uloga nesumnjivo utvrđena istragom koja je protivu njega vodjena sastojala se u organizovanju i rukovodjenjem centralnog kursa za partijske instruktore, koji je početkom 1941 godine K.P.J. organizovala i održavala u Beogradu. Radi ovoga je po okončanju istrage predat i optužen Državnom Sudu za zaštitu države iz čijeg je pritvora pušten početkom rata aprila 1941 godine zajedno sa ostalim komunistima koji su se nalazili pod istragom i u pritvoru kod pomenutog suda.

Posle bombardovanja Beograda u društvu sa Vasom Srzentićem, Veselinom Maslešom, Borom Prodanovićem, Vojislavom Srzentićem i ostalim važnijim komunističkim funkcionerima napušta Beograda i preko Užica, gde 17 aprila 1941 godine dobija po nalogu bivšeg ministra unutrašnjih poslova Srdjana Budisavljevića zajedno sa gore pomenutim objavu za slobodno i nesmetano kretanje po teritoriji bivše Jugoslavije. Ovom prilikom oni su sa sobom odneli milionsku sumu novca koji je delom pripadao K.P.J. a delom bivšem Jug. Novinarskom udruženju čiji je blagajnik bio Masleša.

Po dolasku u Crnu Goru Pijade u društvu sa imenovanima i ostalim poznatim komunistima iz Crne Gore diže jula meseca 1942 god. poznatu komunističku bunu u Crnoj Gori i stavlja joj se na čelo.

Na Žabljaku pod Đurmitorom obrazuje svoj štab i privremeni komitet gde sačekuje Tita koji sa glavnim partizanskim štabom i partijskim vodjstvom tamo beži posle sloma kratkotrajne bolševičke vlasti u Užicu, početkom 1942 godine.

Po njihovom dolasku Pijade se priključuje Glavnom partizanskom štabu i partijskom vodjstvu i dobija neobično važnu funkciju po svemu sudeći političko-propagandnog karaktera. Posle napuštanja Žabljaka sa štabom i Titom prelazi u Foču i dalje u Bosnu, gde treba da se u sada nalazi zajedno sa vojnim i političkim rukovodstvom K-P-J. i celokupne partizanske akcije.

oooooooooooo

F U julu 1940 organizovao u Beogradu D. Zvezdovog i njegovih kolega K.P.J. u članu u Organizaciju unutrašnjih poslova kao član Organizacije K.P.J. glavno je mesto - gde se nalazio D. Zvezdovog i ostalih kolega u Beogradu.

ради или му је одлучено да и интервенција и њу изврши
Беога, или ЦК КП Србије да ступи на своје место.

Т. Ј.

Карпошова и Голубић
"Гласни ЦК КПЈ"

14 XII 1940

Т. Ј.

У разна акта
185

ИРБ УГ СЛ IV - 185 к 427/10

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАДА

MINISTARSTVO POSLOVA VANJ
zadnosti

Br.	2	Prema	Pot.
185			